

Gezamenlijk werkprogramma 2009–2010 van de Europese Sociale Partners
Gezamenlijke studie over herstructurering in de EU

NATIONAAL DOSSIER VOOR BELGIE
BRUSSEL 14 OKTOBER 2009

**“Rol van de Belgische sociale
partners bij herstructureringsen”**

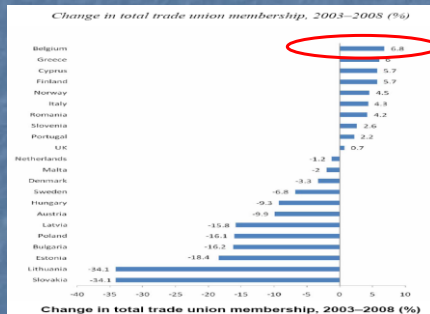
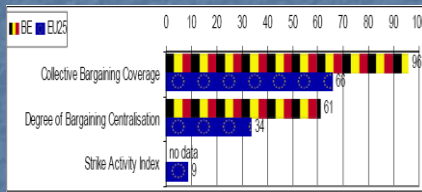
België - “Rol van de Belgische sociale partners bij
herstructureringsen”

Herinnering ... doel van de presentatie en de
discussie:

- ▼ Hebben we de juiste feiten?
- ▼ Leggen we de juiste accenten?
- ▼ Kennen we de juiste knelpunten?
- ▼ Welke elementen en visies kunt u toevoegen?

De Belgische sociale partners

- In vergelijking sterke toename van het syndicale lidmaatschap (2003-2008) in combinatie met een hoge dekking door collectieve arbeidsovereenkomsten (EIRO-cijfers)

De Belgische sociale partners

- In vergelijking sterke toename van het syndicale lidmaatschap (2003-2008) in combinatie met een hoge dekking door collectieve arbeidsovereenkomsten.
- Sterke werkgeversorganisatie (gesch. 72%)
- Ontwikkelde structuren voor collectieve onderhandelingen en geïnstitutionaliseerde tripartite en bipartite sociale dialoog
- Goed ontwikkelde structuren voor werknemersvertegenwoordiging (*ondernemingsraden/conseil d'entreprise*) en dito werknemersrechten (informatie en consultatie – zie de Renault-wet) op ondernemingsniveau (sinds 2007 uitgebreid naar kmo's met minstens 20 werknemers).

“Rol van de Belgische sociale partners bij herstructurerings”

Kernvragen

- Kan een relatief sterk geïnstitutionaliseerd systeem van sociale dialoog – instellingen en collectieve overeenkomsten op nationale en sectorale niveaus - organisaties en werknemers steunen bij de kwantitatieve en kwalitatieve veranderingen in de tewerkstelling in het kader van herstructurerings?
- Hebben de SP's in België innoverende maatregelen gepromoot om veranderingen te anticiperen en te begeleiden en overgangen in de werkgelegenheid te stimuleren? Zijn er verschillen over de sectoren heen en tussen ondernemingen?
- In hoeverre heeft de huidige crisis een invloed op de collectieve onderhandelingen en op het systeem van sociale dialoog in België?

De Belgische sociale partners

- Bevoegdheden en actieterreinen van ondernemingsraden zijn bij wet vastgelegd
- Op de naleving van de wet op de ondernemingsraden wordt regelmatig toegezien door de arbeidsinspectie
- Een externe auditor kan de ondernemingsraden bijstaan
- Transpositie van Richtlijn 2002/14/EG in de Belgische wet

Het eerste herstelplan van de Belgische economie

De wet van 1996 over concurrentiekracht en "Follow-up"

- De vrijwaring van de concurrentiekracht in België – wet van 1996 betreffende onderhandelingen op sectoraal niveau over de loonevolutie binnen de marges bepaald door de intersectorale onderhandelingsronde.
- Interprofessioneel akkoord 2007-2008 ("voor een innovatieve economie en werkgelegenheid") → evenwicht tussen:
  - Groei van de loonkosten;
  - Koopkracht van de werknemers;

Het tweede herstelplan van de Belgische economie herstelplan "Bis" april 2009

Drie belangrijke crisismaatregelen:

- Tijdelijke vermindering van de arbeidstijd;
- Vrijwillige, tijdelijke omschakeling van voltijds naar deeltijds;
- Opschorten van arbeidscontracten (totaal of gedeeltelijk)

De SP's en de inhoud van de collectieve overeenkomst

- Loon en werktijd
- Tewerkstelling en beroepsopleiding
- Opleiding voor actief ouder worden
- Financiële bijdrage en deelnamegraad aan het opleidingsprogramma

Betrokkenheid SP's

- Betaald educatief verlof;
- Gezamenlijke sectorale fondsen voor beroepsopleiding;
- Tewerkstellingscellen en outplacement.

In hoeverre heeft de huidige crisis een invloed op de collectieve onderhandelingen en op het systeem van sociale dialoog in België?

- Vergroten of verkleinen van het actieterrein voor het bereiken van een consensus tussen de SP's (?)
  - interprofessioneel niveau;
- Vergroten of verkleinen van het actieterrein voor tussenkomst van de staat (?)
  - drastische overheidsmaatregelen